

PolluStat E

Instrukcja montażu i obsługi

PolluStat E może być stosowany do pomiaru zużycia energii cieplnej i chłodniczej w systemach w których czynnik grzewczy/chłodniczy stanowi woda.

Niniejsza instrukcja informuje o zasadach montażu i obsługi licznika PolluStat E we wszystkich jego wersjach. Instrukcja stanowi integralną część ciepłomierza i powinna być zachowana przez użytkownika tak długo, póki ciepłomierz PolluStat E jest użytkowany.

Zakres dostawy

- PolluStat E wraz z parą czujników temperatury do montażu w osłonach
- 2 osłony czujników temperatury
- 2 uszczelki do przetwornika przepływu
- Komplet śrubunków
- Instrukcja montażu i obsługi

Treść

1. Istotne informacje	2
2. Dane techniczne	3
3. Narzędzia potrzebne do montażu.....	3
4. Instalacja licznika.....	3
4.1 Montaż przetwornika przepływu.....	4
4.2 Montaż czujników temperatury	5
4.3 Montaż przelicznika wskazującego.....	5
4.4 Podłączenie czujników temperatury.....	5
5. Poziomy wyświetlacz	7
5.1 Poziom danych bieżących (przykład).....	7
5.2 Poziom daty docelowej (przykład)	8
5.3 Poziom archiwalny (przykład)	8
5.4 Poziom serwisowy (przykład).....	9
5.5 Poziom ustawień taryf (przykład)	10
5.6 Poziom ustawień parametrów (przykład)	10
6. Kontrola działania, plombowanie.....	11
7. Przykładowe kody błędów	11
8. Możliwości komunikacyjne	11
8.1 Optyczne wyjście danych.....	11
8.2 Mini-Bus	12
8.3 Moduł M-Bus zgodny z EN 1434-3	12
8.4 Moduł wyjść impulsowych.....	12
8.5 Moduł M-Bus z dwoma wejściami impulsowymi.....	12
8.6 Moduł LONWORKS®-FTT10A	12
8.7 Licznik ciepła/chłodu	12
8.8 Dodatkowy rejestr danych.....	13
9. Informacja dodatkowa.....	13
9.1 Montaż i demontaż plastikowych osłon w przetwornikach przepływu DN 50÷100	13

1. Istotne informacje

- Montaż ciepłomierza PolluStat E może być przeprowadzony jedynie przez osoby przeszkolone w tym zakresie.
- Parametry techniczne podane w rozdziale 2 nie mogą być przekraczane podczas pracy ciepłomierza.
- Przewód impulsowy pomiędzy przelicznikiem wskazującym a przetwornikiem przepływu nie może być przecinany, skracany ani wydłużany we własnym zakresie.
- Podczas instalacji PolluStat E, zaworów kulowych, przepustnic, muf do czujników temperatury na rurociągu, należy upewnić się że wszystkie czynności zostały wykonane prawidłowo, ponieważ w przeciwnym wypadku istnieje **ryzyko poparzenia** przez gorącą wodę lub parę .
- W celu uniknięcia poranienia przez ostre powierzchnie śrubunków, prace montażowe zaleca się wykonywać w rękawicach ochronnych.
- Ciepłomierze są urządzeniami pomiarowymi z którymi należy obchodzić się z ostrożnością. Aby uniknąć ryzyka ich uszkodzenia powinny być wyciągane z pudełka bezpośrednio przed montażem
- Ciepłomierza nie można trzymać lub wyciągać za przewód impulsowy przetwornika przepływu
- Do czyszczenia ciepłomierza należy używać jedynie wilgotnej ściereczki
- Ciepłomierz zawiera baterię litową. Bateria nie może być otwierana siłą., zwierana, moczona oraz poddawana wpływom temperatury wyższej niż $t = 80^{\circ}\text{C}$.
- Zużyte baterie i elementy elektroniki muszą być oddawane do specjalnych firm zajmujących się ich utylizacją.
- W przypadku stosowania większej liczby ciepłomierzy w systemie grzewczym, w celu ułatwienia odczytów, zaleca się stosowanie jednego typu ciepłomierza

Przeliczniki zasilane sieciowo:

Zasilacz należy zabezpieczyć od strony instalacyjnej bezpiecznikiem 6 A. **Podłączenia elektrycznego może dokonać tylko osoba posiadająca odpowiednie uprawnienia.** Podłączenia należy dokonać zgodnie z obowiązującymi w Polsce normami i przepisami.

Napięcie: 220 ... 240 V AC
 Częstotliwość: 50/60 Hz
 Maksymalny pobór mocy: 0.5 VA
 Długość przewodu: 1.1 m

2. Dane techniczne

Przelicznik wskazujący	
Zakres pomiaru temperatury	$\Theta = 2 \dots 180 \text{ }^\circ\text{C}$
Zakres pomiaru różnic temperatur	$\Delta\Theta = 3 \dots 150 \text{ K}$
Próg czułości	0.15 K
Dokładność pomiarowa	Lepsza niż (%): $\pm (0.5 + \Delta\Theta_{\min} / \Delta\Theta)$
Cykle pomiarowe i czasy aktualizacji danych na wyświetlaczu.:	
Temperatury	2 sekundy
Przepływ, moc	4 sekundy
Energia, Objętość	4 sekundy (16 sekund *) * przy zasilaniu baterijnym
Optyczne wyjście danych	Zgodne z normami EN 61107 i EN 1434-3
Czujniki temperatury	Pt 500 lub Pt 100 podłączone dwu lub czteroprzewodowo
Przewód impulsowy przetwornika przepływu	1.5 m (opcjonalnie do: 10 m)
Zasilanie	Bateryjne 6 lat (opcjonalnie: 11 lat) lub sieciowe 230 V AC lub 24 V AC
Klasa kompatybilności elektromagnetycznej	Klasa E 1
Mechaniczna klasa środowiskowa	Klasa M 2
Stopień ochrony	IP 54
Temperatura otoczenia	5 ... 55 °C
Temperatura składowania	-20 ... +65 °C
Wilgotność względna	< 93 %
Wymiary (W x S x G)	. 159 x 125 x 52 mm
Przetwornik przepływu	
Zakres temperatur czynnika	5 ... 130 °C
Stopień ochrony	IP 65
Odcinki proste	Nie wymagane
	Dla zwiększenia dokładności przetworników od DN 50 do DN 100, zalecany odcinek prosty na wlocie = 5 x DN

3. Narzędzia potrzebne do montażu

- Klucz hydrauliczny do skręcania śrubunków lub śrub w połączeniach kołnierзовych
- śrubokręt płaski 0.5x3(listwa zaciskowa czujników temperatury)
- kombinerki płaskie do przycinania drutu do plombowania
- Śrubokręt krzyżakowy rozmiar 3 do montażu wieszaka naściennego

4. Instalacja licznika

W zależności od wersji PolluStat E może pracować jako licznik ciepła, licznik chłodu lub jako hybrydowy licznik ciepła i chłodu. Na przeliczniku stosuje się następujące oznaczenia miejsca montażu przetwornika przepływu:

Powrót w instalacji grzewczej:

Rurociąg zimniejszy

Zasilanie w instalacji grzewczej:

Rurociąg cieplejszy

Powrót w instalacji chłodniczej:

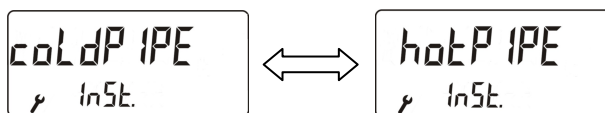
Rurociąg cieplejszy

Zasilanie w instalacji chłodniczej:

Rurociąg zimniejszy

W wypadku liczników z **programowalnym miejscem montażu** (patrz opis na przeliczniku) wymagane miejsce montażu przetwornika przepływu (rurociąg zimniejszy lub cieplejszy) musi zostać zdefiniowane.

Żeby tego dokonać, należy ożywić wyświetlacz, poprzez naciśnięcie czerwonego przycisku. Następnie należy za pomocą kolejnych przyciśnień przycisku wybrać jeden z dwóch wariantów miejsca montażu. Po wyświetleniu właściwego miejsca montażu należy usunąć zworkę między terminalem 3 i 4

Rurociąg zimniejszy

Rurociąg cieplejszy

Uwaga!

Ze względu na przepisy legalizacyjne miejsce montażu przetwornika można ustawić tylko raz, dlatego przed usunięciem zworki należy upewnić się czy wybrana pozycja jest prawidłowa

Przykłady instalacji w systemach grzewczych:

4.1 Montaż przetwornika przepływu

Zgodność z normą: EN 1434-6

Ciepłomierze PolluStat E zaprogramowane do montażu przetwornika przepływu na rurociągu zimniejszym (powrót w instalacjach grzewczych) mają oznaczenie PolluStat E , natomiast wersje do montażu przetwornika przepływu na rurociągu cieplejszym (zasilanie w instalacjach grzewczych), mają oznaczenie PolluStat EX

Strzałka na korpusie przetwornika wskazuje kierunek przepływu wody. W czasie pracy licznika wartości ciśnienia i temperatury w instalacji nie mogą przekraczać wartości maksymalnych dla danego ciepłomierza

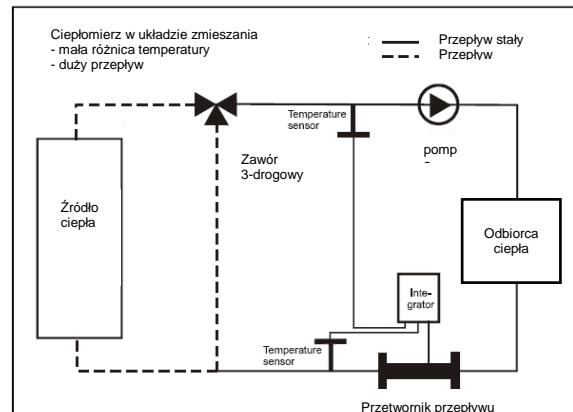
W celu ochrony przetwornika przepływu przed uszkodzeniami mechanicznymi lub zapchaniem oraz ze względu na ochronę innych elementów wyposażenia węzła cieplnego (zaworów regulacyjnych, wymienników itp.) zaleca się przed przetwornikiem przepływu zamontować urządzenia wyłapujące zanieczyszczenia mechaniczne (filtry, odmulacze) Ponadto w celu umożliwienia łatwego montażu i demontażu ciepłomierza w razie jego legalizacji lub naprawy, żeby zapobiec konieczności spuszczenia wody z instalacji, zaleca się przed i za przetwornikiem przepływu montaż zaworów odcinających lub przepustnic. Przy każdym kolejnym montażu przetwornika przepływu należy zakładać nowe uszczelki. Podczas montażu należy upewnić się że uszczelka jest właściwie zamontowane i nie zmniejsza prześwitu rurociągów, szczególnie w wypadku liczników o połączeniach kołnierzyowych

W sytuacji montażu ciepłomierza za miejscem, w którym łączą się dwa rurociągi, którymi płynie woda o różnych temperaturach, w celu umożliwienia odpowiedniego wymieszania wody, zaleca się zachowanie odcinka prostego równego 10 x DN, przed przetwornikiem przepływu

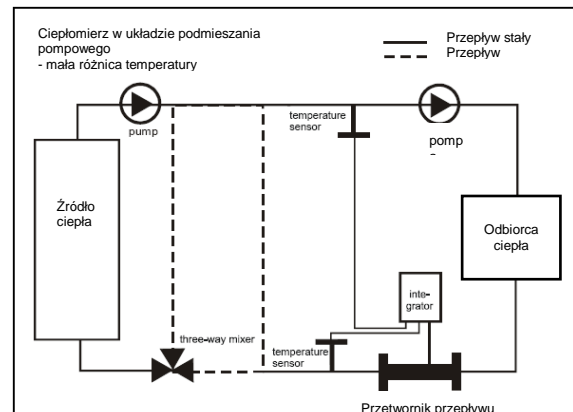
Specjalne wymagania dotyczące poziomego montażu ciepłomierzy od DN 50 do DN 100

Obydwa nadajniki impulsów przetwornika przepływu muszą znajdować się w pozycji poziomej, co oznacza, że miejsce na przelicznik wskazujący musi znajdować się na górze przetwornika przepływu

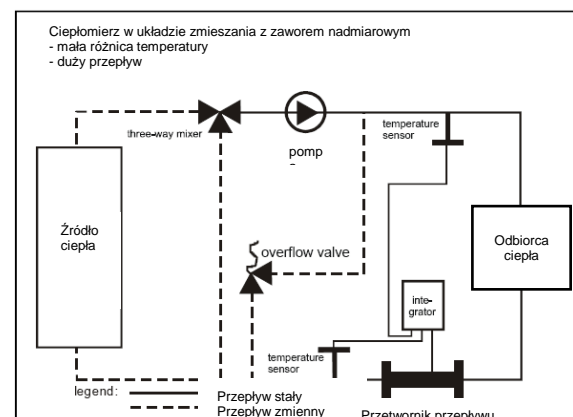
Przy montażu w pionie nie ma żadnych wymagań co do pozycji nadajników

Rysunek 1: Pomiar w układzie mieszania

Rysunek 2: Pomiar w układzie podmieszania pompowego

Rysunek 3: Pomiar w układzie z zaworem nadmiarowym

4.2 Montaż czujników temperatury

PolluStat E może współpracować z czujnikami temperatury Pt100 i Pt500. Typ rezystancji czujników do jakiego przystosowany jest dany ciepłomierz opisany jest na jego obudowie. Do przelicznika mogą być podłączane zarówno czujniki do montażu bezpośredniego jak i do montażu w osłonach wykonane 2 lub 4 – przewodowej.

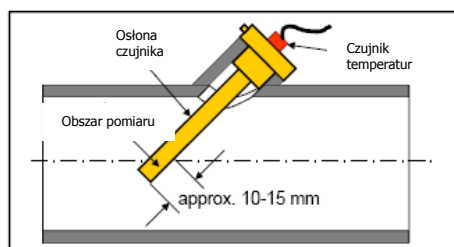
Ogólne zasady stosowania czujników temperatury opisuje norma EN 1434-2.

Czujniki temperatury do montażu w osłonach muszą być montowane w taki sposób, aby końcówka osłony znajdowała się w pobliżu osi rurociągu, lekko ją przekraczając. Zaleca się stosowanie następujących zasad montażu osłon

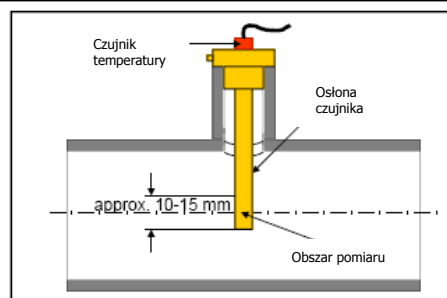
Średnica nominalna $\leq$ DN 80:
Osłona musi być zamontowana pod kątem 45° w kierunku napływu wody (Patrz rysunek. 4).

Średnica nominalna $\geq$ DN 100:
Dopuszcza się montaż osłony pod kątem prostym w stosunku do osi rurociągu (Patrz rysunek 5).

Dla średnic większych niż DN 150, głębokość zanurzenia osłony w rurociągu musi wynosić minimum 50 mm

Rysunek 4: Montaż osłony czujnika w rurociągu $\leq$ DN 80 mm

Rysunek 5: Montaż osłony czujnika w rurociągu $\geq$ DN 100 mm

Dla średnic DN 15 i 20 mm dopuszcza się stosowanie krótkich czujników do montażu bezpośredniego. W takiej sytuacji jeden z czujników może być wkręcony w gniazdo w korpusie przetwornika przepływu

4.3 Montaż przelicznika wskazującego

PolluStat E jest dostarczany z przelicznikiem zamontowanym na przetworniku przepływu. W zależności od pozycji montażu przetwornika przepływu (pion, poziom), przelicznik może być przekręcany o 90° W celu przekręcenia przelicznika należy podważyć śrubokrętem czerwony zatrzask z tyłu przelicznika, wyciągnąć go, poczym obrócić przelicznik do wymaganej pozycji i ponownie zablokować go czerwonym zatrzaskiem.

Jeśli temperatura czynnika przekracza 90°C , przelicznik musi być zamontowany na ścianie w celu uniknięcia uszkodzenia elektroniki ciepłomierza

Aby zamontować przelicznik na ścianie należy odkręcić wieszak przymocowany dwoma śrubami do przetwornika przepływu, a następnie przykręcić go do ściany w wybranym miejscu. W tym celu w komplecie z ciepłomierzem dostarczane są dwie śruby z kołkami rozporowymi. Po umieszczeniu przelicznika na wieszaku należy zablokować go czerwonym zatrzaskiem

4.4 Podłączenie czujników temperatury

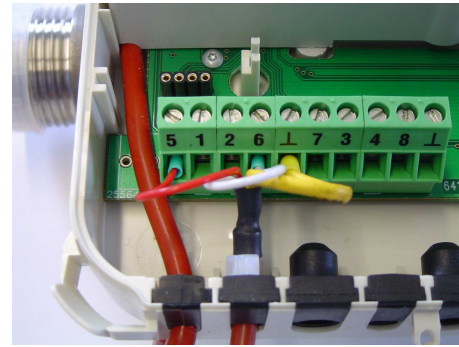
Ciepłomierz PolluStat E może współpracować z czujnikami temperatury Pt 100 lub Pt 500. Informacja o zastosowanym rodzaju czujników znajduje się na etykiecie ciepłomierza. Podłączenie może odbyć się metodą bezpośrednią (techniką dwużyłową) lub techniką czterożyłową (w celu przedłużenia kabla czujnika temperatury o max. 23 m, zalecany jest kabel: I-Y(St)Y 2x2x0,8). Przewody czujników temperatury należy podłączać do następujących zacisków :

Czujnik temperatury na rurociągu cieplejszym

Rodzaj podłączenia	Zaciski
technika dwużyłowa	5,6
technika czterożyłowa	5,6 i 1,2
Ekranowanie, jeśli trzeba	⊥

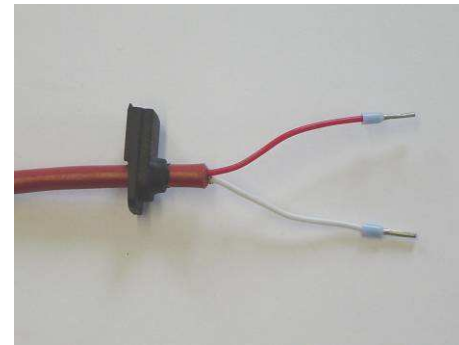
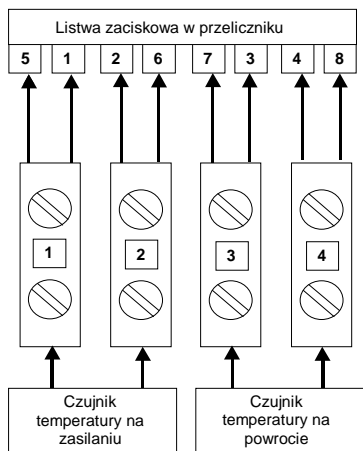
Czujnik temperatury na rurociągu zimniejszym

Rodzaj podłączenia	Zaciski
technika dwużyłowa	7,8
technika czterożyłowa	7,8 i 3,4
Ekranowanie, jeśli trzeba	⊥

Rysunek 7: Czujnik podłączony, gumy zabezpieczające włożone w gniazda

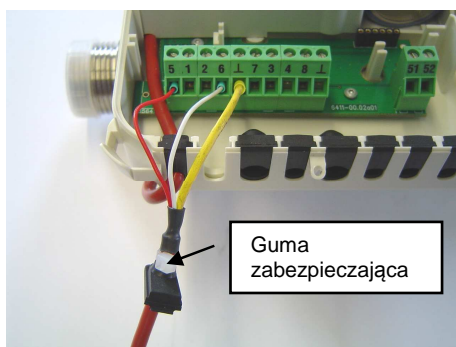
Niektóre typy czujników temperatury są fabrycznie zaopatrywane w gumy zabezpieczające (patrz Rysunek 8). W takich sytuacjach czujnik może być od razu montowany do obudowy przelicznika

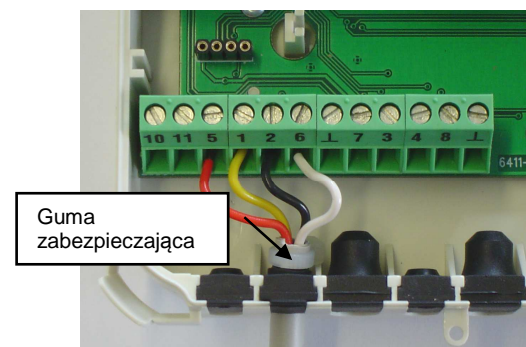
Rysunek 8: Czujnik fabrycznie przystosowany do montażu w obudowie przelicznika

Aby zamontować czujnik należy wyciągnąć gumę zabezpieczającą (patrz rysunek 6), zrobić w niej otwór śrubokrętem, przełożyć końcówkę przewodu czujnika przez zrobiony otwór, a następnie włożyć gumę z przewodem ponownie na miejsce w obudowie przelicznika i końcówki czujnika temperatury podłączyć do właściwych zacisków na listwie zaciskowej (patrz rysunek 7),

W wypadku zastosowania czujników czterożyłowych zasada ich montażu jest analogiczna.

Rysunek 6: Przykład podłączenia czujnika 2-przewodowego z ekranowaniem

Rysunek 9: Podłączenie czujnika temperatury w technice 4-przewodowej

5. Poziomy wyświetlacz

Wszystkie dane i parametry rejestrowane w PolluStat E są dostępne bezpośrednio na wyświetlaczu, podzielonym na 6 poziomów. W zależności od wersji dostarczonego ciepłomierza, podane z gwiazdką (*) pozycje mogą być wedle woli użytkownika dostępne lub ukryte na wyświetlaczu. Konfiguracji wyświetlacza dokonuje się przy użyciu oprogramowania MiniCom (w wersji 3.6.9.28 lub nowszej) i głowicy optycznej. Podczas pracy ekran wyświetlacza, gdy nie jest odczytywany pokazuje wartość zakumulowanej energii przez 1 sekundę, poczym gaśnie na 4 sekundy (efekt migania). Żeby odczytać dane z pierwszego poziomu (danych bieżących) należy przez 1 sekundę przytrzymać czerwony przycisk. Żeby odczytać dane z pozostałych poziomów należy czerwony przycisk przytrzymać przez 8 sekund. Na wyświetlaczu pojawią się poziomy L1÷L6.

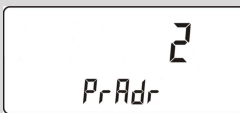
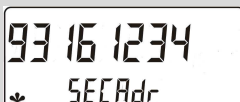
L1	Poziom danych bieżących
L2 ↓	Poziom daty docelowej
L3 ⏪	Poziom archiwalny
L4 ⚙	Poziom serwisowy
L5 [tarif]	Poziom ustawień taryf
L6 ⚙	Poziom ustawień parametrów

Powyższe poziomy mogą być wybierane (przewijane) poprzez krótkie, sekwencyjne przyciskanie czerwonego przycisku. Aby wejść w dany poziom należy przycisnąć przycisk na 2 sekundy w chwili kiedy na wyświetlaczu pojawi się symbol wymaganego poziomu. Po 4 minutach, wyświetlacz samoczynnie powraca do poziomu wyjściowego

Dla liczników z podświetlanym wyświetlaczem, podświetlenie trwa 4 minuty od momentu wciśnięcia przycisku, poczym wyłącza się automatycznie (ta opcja dostępna jest dla przeliczników z zasilaniem sieciowym)

5.1 Poziom danych bieżących (przykład)

Err 40 10 ▲	Kod błędu (tylko kiedy występuje)
* 20537 MWh	Skumulowana energia cieplna/chłodnicza
* 16472 MWh 311208 ↓	Skumulowana energia w dniu docelowym wraz z datą *
* 895473 m³	Skumulowana objętość *
⏪ 00000000 Gcal t ⏪ 00000000 GJm³ ⏪ 00000000 kWh ⏪ 00000000 m³ ⏪ 00000000	Test wyświetlacza
colDP IPE Inst.	Miejsce montażu przetwornika przepływu (cold pipe = rurociąg zimniejszy)
* 9857 MWh ⏪	Zużycie energii w taryfie 1 * (jeśli jest aktywowana)
* 5469 MWh ⏪	Zużycie w taryfie chłodu * (tylko dla wersji PolluStat E H)
15230763 m³ ⏪	Skumulowana objętość dodatkowego wodomierza numer 1* (opcjonalnie)
11 67362 m³ ⏪	Skumulowana objętość dodatkowego wodomierza numer 2* (opcjonalnie)
* 1468 m³/h	Przepływ chwilowy *
* 53857 kW	Moc chwilowa (cieplna lub chłodnicza) *
⏪ 698	Temperatura w rurociągu cieplejszym*
⏪ 380	Temperatura w rurociągu zimniejszym*

	Różnica temperatur *
	Numer klienta *
	Pierwszy adres M-Bus (fabryczne ustawienie: 0) *
	Drugi adres M-Bus (fabryczne ustawienie: numer seryjny licznika) *

5.2 Poziom daty docelowej (przykład)

Ten poziom na wyświetlaczu oznaczony jest strzałką dochodzącą do kreski. Poziom ten zawiera dane zakumulowane zapisane we wskazanym dniu w roku.

	Skumulowane zużycie ciepła/chłodu we wskazanym dniu roku *
	Skumulowana objętość we wskazanym dniu roku *
	Zużycie energii w taryfie 1 *(jeśli jest aktywowana) we wskazanym dniu roku
	Zużycie w taryfie chłodu *(tylko dla wersji PolluStat E H) we wskazanym dniu roku
	Skumulowana objętość dodatkowego wodomierza numer 1*(opcjonalnie) we wskazanym dniu roku
	Skumulowana objętość dodatkowego wodomierza numer 2*(opcjonalnie) we wskazanym dniu roku
	Powrót do menu (przytrzymać przycisk przez 2 sekundy) *

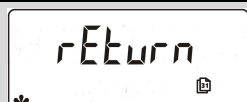
5.3 Poziom archiwalny (przykład)

Ten poziom na wyświetlaczu oznaczony jest symbolem kartki z kalendarza. Zaczynając od stanów na dzień bieżący, rejestr zawiera stany zużycia na koniec ostatnich 16 miesięcy (6 cyfrowa data wyświetlana jest w formacie dd.mm.rr)

Ponadto pokazywane są wartości szczytowej mocy i przepływu (zawierające datę i godzinę) w obecnie trwającym (niezakończonym) miesiącu. (Na dole wyświetlacza pojawia się wyraz „today” – czyli po angielsku „dzisiaj”)

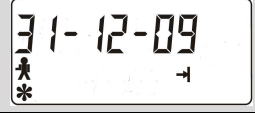

	Znajdź wymagany miesiąc poprzez szybkie przyciśnięcia przycisku i następnie przez 2 sekundy przytrzymanie*
	Skumulowana energia*
	Skumulowana objętość *
	Zużycie energii w taryfie 1 (jeśli jest aktywowana)*
	Zużycie w taryfie chłodu *(tylko dla wersji PolluStat E H)
	Skumulowana objętość dodatkowego wodomierza numer 1* (opcjonalnie)
	Skumulowana objętość dodatkowego wodomierza numer 2* (opcjonalnie)
	Przepływ szczytowy z datą wystąpienia *
	Przepływ szczytowy z godziną wystąpienia*
	Moc szczytowa z datą wystąpienia *
	Moc szczytowa z godziną wystąpienia *

	Liczba godzin występowania błędu*
	Liczba godzin pracy bez zasilania * (tylko dla przeliczników zasilanych sieciowo)
	Powrót do menu (przytrzymać przycisk przez 2 sekundy) *

5.4 Poziom serwisowy (przykład)

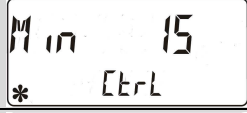

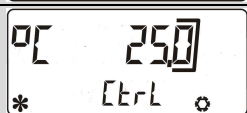
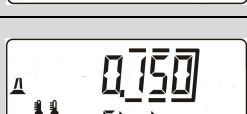
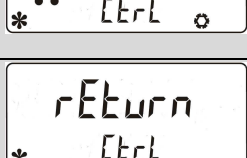
Ten poziom na wyświetlaczu oznaczony jest symbolem człowieka (serwisanta). Poziom serwisowy zawiera wartości maksymalne i wartości ustawień.

	Maksymalny przepływ w historii z datą wystąpienia (uśredniony)*
	Maksymalny przepływ w historii z godziną wystąpienia (uśredniony)*
	Maksymalna moc w historii z datą wystąpienia *
	Maksymalna moc w historii z godziną wystąpienia *
	Maksymalna temperatura w rurociągu cieplejszym w historii z datą wystąpienia *
	Maksymalna temperatura w rurociągu zimniejszym w historii z godziną wystąpienia *
	Aktualna data *
	Aktualny czas *
	Następna data docelowa *
	Dni pracy *

	Napięcie baterii *
	Skumulowana wartość godzin pracy z występowaniem błędu *
	Liczba godzin braku zasilania * (tylko dla przeliczników z zasilaniem sieciowym)
	Pierwszy adres M-Bus (fabryczne ustawienie: 0) *
	Protokół transmisji (długość i struktura protokołu M-Bus) *
	Wersja programu
	Suma kontrolna
	Wysokorozdzielcze wskazanie energii *
	Wysokorozdzielcze wskazanie przepływu *
	Powrót do menu (przytrzymać przycisk przez 2 sekundy) *
	Protokół transmisji (długość i struktura protokołu M-Bus) *

5.5 Poziom ustawień taryf (przykład)

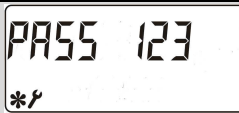

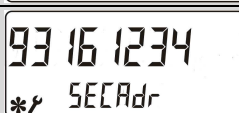

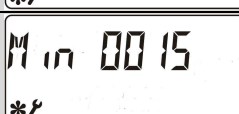

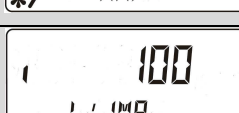
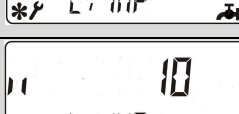
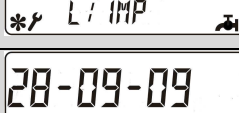

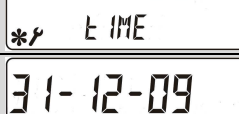
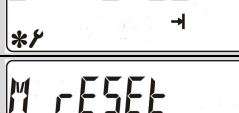

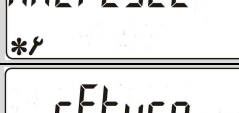
Ten poziom na wyświetlaczu oznaczony jest literami „CTRL“. W poziomie tym można sprawdzić wartości ustawień taryfowych.

	Ustawiona wartość czasu uśredniania mocy i przepływu *
	Moc w ustawionym interwale uśredniania *
	Przepływ w ustawionym interwale uśredniania *
	Wartość progowa taryfy 1 (jeśli jest aktywowana) *
	Temperatura przełączenia z pomiaru ciepła na chłód (tylko dla PolluStat E H)
	Punkt przełączenia ujemnej różnicy temperatur z pomiaru ciepła na chłód (tylko dla PolluStat E H)
	Powrót do menu (przytrzymać przycisk przez 2 sekundy) *

5.6 Poziom ustawień parametrów (przykład)

Ten poziom na wyświetlaczu oznaczony jest symbolem klucza. Dostęp do tego poziomu chroniony jest hasłem, które stanowią **ostatnie trzy cyfry** z ośmiocyfrowego numeru seryjnego licznika. Na początku pojawia się numer "000". Należy wcisnąć przycisk na ok. 2 sekundy i pierwsza lewa cyfra zaczyna migać. Należy przycisk przycisnąć i trzymać do czasu aż zmieniające się cyfry wskażą wartość przez nas szukaną a następnie go puścić. Następnie krótkie naciśnięcie przycisku potwierdza wybraną wartość i przechodzi do kolejnej cyfry, gdzie powtarzamy całą procedurę. Po poprawnym wprowadzeniu hasła otwiera zawartość tego menu

Wszystkie wartości ustawiane w tym poziomie po ich wyświetleniu, ustawia się w sposób analogiczny do ustawiania hasła wejściowego.

	Hasło wejściowe *
	Ustawienie pierwszego adresu M-Bus *
	Ustawienie drugiego adresu M-Bus *
	Ustawienie numeru odbiorcy *
	Ustawienie czasu uśredniania mocy i przepływu *
	Ustawienie trybu protokołu transmisji (Jeden, wszystko, F długość) *
	Ustawienie impulsowania pierwszego dodatkowego wodomierza (0,25 do 10.000 L/Imp.) *
	Ustawienie impulsowania drugiego dodatkowego wodomierza (0,25 do 10.000 L/Imp.) *
	Ustawienie daty *
	Ustawienie godziny *
	Ustawienie daty docelowej *
	Kasowanie największych w historii przepływów i mocy szczytowych *
	Kasowanie godzin pracy z błędem *
	Kasowanie godzin trwania braku zasilania*
	Powrót do menu (przytrzymać przycisk przez 2 sekundy) *

6. Kontrola działania, plombowanie

Po otwarciu zaworu trzeba sprawdzić instalację pod względem szczelności.

Po zamontowaniu ciepłomierza należy na wyświetlaczu przelicznika sprawdzić poprawność wskazań temperatur, mocy i przepływu oraz upewnić się że nie wyświetla się żaden kod błędu. Aby uniemożliwić osobom niepowołanym na ingerencję w pracę licznika, należy zaplombować następujące jego elementy

- Śrubunki przetwornika przepływu
- Osłony czujników temperatury
- Pokrywę dolną i górną przelicznika wskazującego

7. Przykładowe kody błędów

PolluStat E jest wyposażony w system automatycznej detekcji awarii. W razie zakłóceń pracy na wyświetlaczu pojawia się informacja o rodzaju awarii w formacie „**Err XYZW**”, gdzie poszczególne pola dotyczą następujących części składowych:

- X:** czujniki temperatury
Y: przelicznik wskazujący
Z: statystyka
W: Przetwornik przepływu

W przypadku pojawienia się w przetworniku przepływu pęcherzyków powietrza, zakłócających przechodzenie sygnałów ultradźwiękowych, pojawi się kod o następującym formacie:

Err 00 x 2

Gdzie „x” oznacza cyfrę od 1 do 9 lub literę od A do F.

Ta wartość błędu zawsze jest wskazywana przez ciepłomierz podczas montażu, ponieważ wtedy jest on nienawodniony i licznik sygnalizuje obecność powietrza w przetworniku przepływu. W takiej sytuacji kod błędu zniknie po nawodnieniu i odpowietrzeniu przetwornika.

Jeśli przepływ nominalny zostanie przekroczony o 130 % qp, wyświetli się następujący kod błędu sygnalizujący przeciążenie przetwornika przepływu:

Err xxx4

Błąd zniknie kiedy przepływ rzeczywisty spadnie poniżej wartości 130% qp.

Kod	Znaczenie
Err 1010	Temperatura na rurociągu zimniejszym większa niż na rurociągu cieplejszym
Err 2010 lub 3010	Zwarcie w jednym lub dwóch czujnikach temperatury
Err 4010 lub 5010	Przecięcie czujnika temperatury na rurociągu zimniejszym lub czujnik nie jest podłączony
Err 6010 lub 7010	Zwarcie w czujniku temperatury na rurociągu cieplejszym i przecięcie czujnika na rurociągu zimniejszym
Err 8010 lub 9010	Przecięcie czujnika temperatury na rurociągu cieplejszym lub czujnik nie jest podłączony
Err A010 lub B010	Zwarcie w czujniku temperatury na rurociągu zimniejszym i przecięcie czujnika na rurociągu cieplejszym
Err C010 lub D010	Przecięcie czujnika temperatury na rurociągu cieplejszym i zimniejszym lub czujniki nie są podłączone
Err 0012 lub 0092	Powietrze w przetworniku przepływu lub uszkodzony przetwornik przepływu

Kod błędu „**Err 1010**” pojawia się gdy temperatura na powrocie jest większa od temperatury na zasilaniu o więcej niż 3 K. Pojawia się on często w sytuacjach braku ogrzewania (np podczas przestoju letnich)

W wypadku pojawienia się jakiegokolwiek innego błędu prosimy o kontakt z naszym serwisem.

8. Możliwości komunikacyjne

PolluStat E jest wyposażony w następujące porty komunikacyjne:

8.1 Optyczne wyjście danych

Wszystkie przeliczniki standardowo wyposażone są w optyczne wyjście danych. Po podłączeniu głowicy optycznej, poprzez ten port komunikacyjny można dokonywać odczytów danych oraz, przy pomocy oprogramowania MiniCom w wersji 3.6.0.28 lub wyższej, konfigurować ustawienia przelicznika,. Ten interfejs danych aktywowany jest na 1 godzinę poprzez krótkie jednorazowe przyciśnięcie przycisku wyświetlacza. Każdy dokonany w tym czasie odczyt przez gniazdo optyczne, automatycznie przedłuża czas aktywacji gniazda (czas 1 godziny zaczyna być liczony od nowa)

8.2 Mini-Bus

Mini-Bus stanowi standardowe wyposażenie przelicznika. Porty gniazda oznaczone są numerami: 51 (sygnał) i 52 (ziemia). Moduł Mini-Bus, umożliwia podłączenie gniazda odczytu zewnętrznego (przewodem o długości do 50 m) lub podłączenie przelicznika do regulatora. Protokół transmisji danych jest zgodny ze standardem M-Bus. Przy podłączeniu przewodów, ich polaryzacja jest dowolna

8.3 Moduł M-Bus zgodny z EN 1434-3

Ten moduł (Nr katalogowy: 68504020) jest modułem dodatkowym. Umożliwia on odczyt licznika poprzez pierwszy lub drugi adres z wykorzystaniem M-Bus konwertera (prędkości 300 i 2400 Bit/s, automatycznie rozpoznawane). Obydwa adresy mogą być ustawiane z „Poziomu ustawień” (patrz punkt 8.6) lub za pomocą oprogramowania MiniCom w wersji 3.6.0.28 lub wyższej (uwaga: drugi adres fabrycznie ustawiony odpowiada numerowi seryjnemu przelicznika). Pierwszy adres może być ustawiany od 0 do 250 (fabryczne ustawienie: 0)

Przy podłączeniu przewodów do zacisków modułu (numery 24 i 25), ich polaryzacja jest dowolna.

8.4 Moduł wyjść impulsowych

Moduł wyjść impulsowych energii i przepływu do przeliczników zasilanych sieciowo FZS/N (Numer katalogowy: 68503920)

Moduł wyjść impulsowych energii i przepływu do przeliczników zasilanych bateryjnie FZS/B (Numer katalogowy: 68503922)

Długość impulsu: 125 ms
 Max. napięcie: 28 V DC lub AC
 Max. moc: 0.1 A
 Typ wyjścia - bezpotencjałowe

Częstość impulsowania dla poszczególnych wielkości ciepłomierzy

Przepływ nominalny q_p (m ³ /h)	Częstość impulsowania energia (MWh / GJ)	Częstość impulsowania przepływ (litry)
0.6 - 6	0.001	1
10 - 60	0.01	10

8.5 Moduł M-Bus z dwoma wejściami impulsowymi

Numer katalogowy: 68504686

Do przelicznika można podłączać dwa dodatkowe urządzenia (wodomierz wody zimnej, ciepłej, gazomierz, licznik energii elektrycznej itp) przekazujące pasywny sygnał impulsowy (typu Reed lub otwarty kolektor).

Specyfikacja wejść impulsowych

Czas zamknięcia: > 62.5 ms
 Wejściowa częstotliwość: ≤ 3 Hz
 Napięcie: 3 V

Wymagane parametry takie jak:

- typ miernika
- jednostki fizyczne i wartości impulsowań
- numer seryjny
- stany początkowe wodomierzy

mogą być ustawiane za pomocą oprogramowania MiniCom.

8.6 Moduł LONWORKS®-FTT10A

Ten moduł dodatkowy (Numer katalogowy: 68504857) jest używany w systemach wykorzystujących protokół LONTALK® w inteligentnych systemach monitoringu budynków. Więcej informacji technicznych zawartych jest w karcie katalogowej modułu (Numer karty LH 6130 INT.)

8.7 Licznik ciepła/chłodu

Oznaczenie: PolluStat E H lub PolluStat EX H

Ta wersja licznika, przełącza się automatycznie z pomiaru zużycia ciepła na pomiar chłodu i odwrotnie. Fabrycznie ustawienie parametrów przełączenia z pomiaru ciepła na chłód wynoszą:

Temperatura zasilania ≤ 25 °C i
 Ujemna różnica temperatur ≥ - 0.15 K

Punkt ponownego przełączenia na pomiar ciepła:

Temperatura zasilania > 25 °C i
 Dodatnia różnica temperatur ≥ 0.15 K

Istnieje możliwość własnego ustawienia parametrów przełączeniowych, za pomocą oprogramowania serwisowego MiniCom.

8.8 Dodatkowy rejestr danych

Jeśli przelicznik wyposażony jest w tę funkcję, na obudowie przelicznika zamieszczona jest informacja: „ Rejestr danych “ - „Data logger”.

Zintegrowany rejestr danych zapisuje wartości skumulowane oraz chwilowe (moc, przepływ, temperatury) w samodzielnie wyznaczonych interwałach czasowych (w okresie od 3 do 1440 minut). Rejestr może pomieścić 2500 odczytów i może być odczytywany oraz konfigurowany poprzez głowicę optyczną, M-Bus lub Mini-Bus za pomocą oprogramowania serwisowego MiniCom. Fabrycznie ustawiona wartość interwału czasowego rejestracji danych wynosi 60 minut.

Do odczytu danych przez komputer można wykorzystać optyczne wyjście danych (patrz punkt 8.1) lub moduł USB (numer katalogowy 68504688)

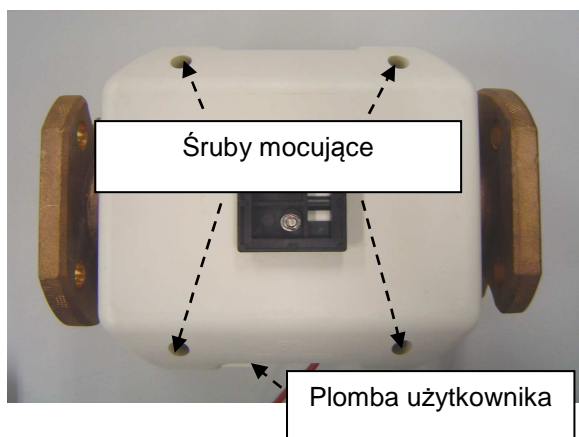
9. Informacja dodatkowa

9.1 Montaż i demontaż plastikowych osłon w przetwornikach przepływu DN 50÷100

W zależności od warunków montażowych, może wystąpić potrzeba zdemontowania plastikowej osłony przetwornika przepływu, w celu założenia śrub w połączeniach kołnierzowych.

Demontaż

- Usuń plombę zabezpieczającą (patrz rys. 11)
- Odkręć 4 śruby mocujące (patrz rys. 11)
- Zdejmij górną połowę osłony
- Zdejmij dolną połowę osłony – ostrożnie demontując przewód impulsowy z gumą zabezpieczającą (patrz rys. 12)

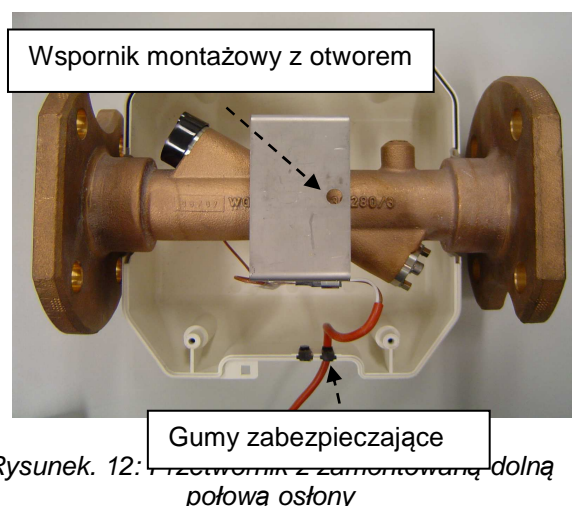

Rysunek 11

Na koniec śruby połączeniowe mogą zostać włożone do otworów w kołnierzu.

Montaż

- Załóż dolną połowę osłony – w tej pozycji kołek na wewnętrznej stronie osłony musi wejść w otwór na wsporniku montażowym (patrz rys. 12)
- Włóż przewód impulsowy z gumą zabezpieczającą w dolną połowę osłony
- Nałóż górną połowę osłony i skręć ją z dolną śrubami mocującymi
- Zaplombuj osłony plombami zabezpieczającymi (patrz rys. 11)

Producent:

Sensus GmbH Ludwigshafen

Industriestraße 16, D-67063 Ludwigshafen
T: +49(0)621/6904-0 F: +49(0)621/6904-1490
www.sensus.com

Przedstawiciel producenta w Polsce:

Sensus Polska Sp. z o.o.
ul. Mazowiecka 63/65, 87-100 Toruń
T: +48 (56) 654 33 03 F: +48 (56) 623 01 58
Email: info.pl@sensus.com www.sensus.com

Deklaracja zgodności:

Data: 20.07.2013

Deklaracja zgodności

Nr CE/PolluStatE/0713

Niniejszym deklarujemy jako:

Sensus GmbH Ludwigshafen
Industriestraße 16
67063 Ludwigshafen
Niemcy

z pełną odpowiedzialnością, że ciepłomierz typu **PolluStat E**, którego jesteśmy producentem jest zgodny z prawnymi postanowieniami Dyrektywy 2004/22/WE w sprawie przyrządów pomiarowych wydaną przez Parlament Europejski i Radę z dnia 31 marca 2004r., w zakresie:

Załącznika 1, Wymagania podstawowe,
 Załącznika MI-004, Ciepłomierze.

Zastosowane normy zharmonizowane lub dokumenty normalatywne:

- OIML-R 75, Edycja 2002
- CEN EN 1434, Edycja 2007

Inne normy i przepisy:

- WELMEC - wytyczne 7.2 (2005)

EN 60751, Edycja 2009	EN61000-4-2, Edycja 2001
EN 13757-2, Edycja 2005	EN61000-4-3, Edycja 2008
EN 13757-3, Edycja 2005	EN61000-4-4, Edycja 2005
EN 55022, Edycja 2007	EN61000-4-5, Edycja 2007
EN 61000-8-1, Edycja 2007	EN61000-4-6, Edycja 2008
EN 61000-8-3, Edycja 2007	EN61000-4-8, Edycja 2001
DIN EN 60529, Edycja 2000	EN61000-4-11, Edycja 2005
Dyrektywa 2006/95/WE	

Procedura oceny zgodności została przeprowadzona pod nadzorem jednostki notyfikowanej PTB o nr identyfikacyjnym 0102. Wydano zatwierdzenie typu DE-09-MI004-PTB021.

Niniejszą deklarację opracował w imieniu producenta Dyrektor Techniczny.

Sensus GmbH Ludwigshafen

Sensus GmbH Ludwigshafen

Bankverbindung: Deutsche Bank Ludwigshafen
 Konto: 024 913 600 (BLZ 546 700 94)
www.sensus.com

Telefon: +49 (0) 621 78904-0
 Telefax: +49 (0) 621 78904-1490
 Amtsgericht: Ludwigshafen HRB 5153
 Geschäftsführung:
 Aufsichtsratsvorsitzender:

Industriestraße 16
 D-67063 Ludwigshafen
 Land-PLN: DE 160261429
 Pölar Karst, Rüdiger Guse
 Christopher Dühnen